ӨЗӨК

Даярдаган :Бактыгүл Абаскан кызы
Университет :Кыргыз- түрк «Манас» университети
:Коомдук илимдер институту
Багыты :Коммуникация
Иштин сыпаты :Магистрдик диссертация
Беттердин саны :xxııı + 134
Бүтүрү датасы :10.06.2010
Илимий жетекчи :Ф.и.д.,проф.Үмүт а Асанова

Телекөрсөтүүлөрдөгү мыкаачылык сценаларынын өспүрүмдөргө тийгизген таасири

Бул диссертациялык изилдөө, адамдар арасы мамилелерде, үй-бүлөдө, белгилүү коомдук мамилелерде ортого чыккан жана социалдык феномен катары баамдалган мыкаачылык проблемасынын анализине арналган. Изилдөөдө мыкаачылык жүрүм-турумдарга себеп болгон механизмаларды ачып көрсөтүүгө аракет жасалды. Мыкаачылык жүрүм-турумга себеп болгон күчтүү механизмалар катары телевидениеден көрсөтүлгөн зордук-зомбулук сценалары саналат. Тилекке каршы, бир да коом өлтүрүү, бүлүнүү, кыйроо сыяктуу кубулуштардан айрылган эмес. Мыкаачылык мамлекет масштабында да күнүмдүк жашоонун чегинде да бар. Жада калса, балалык дүйнөсү андан арылган эмес. Балдардын чөйрөсүндөгү агрессия мамилелерине ким жоопту? Коом, тартиптөө системасы, ата-энелер, курбулар же массалык маалымат каражаттарыбы?

Массалык маалымат каражаттары ичинен күн санап индивиддин социалдашуусунда эффективдүү таасирге ээ үй телевизоруна (home video) өзгөчө көңүл бурулган. Анткени өспүрүмдөр айтылуу каражаттын терс таасири алдында калууда.

Изилдөөнүн обьекти, өспүрүмдөрдүн социалдашуу процесси, жашоо шартары менен бирге үй-бүлөдө тартип берүү системасы, мектеп, көчө жана коомдо өкүм сүргөн климат ж.б. менен бирге чоң кыйратуу жана жаратуу тасирине ээ масалык маалымат каражаты катары үй кинотеатры (home video) болгон телевидениенин тийгизген таасири.

Рецензияланган бул эмгектин предметы катары телекөрсөтүүлөрдөгү мыкаачылык сценаларынын өспүрүмдөргө тийгизген таасири болуп саналат. .

Изилдөөнүн максаты, бара-бара жини чукул, зордук-зомбулук жана агрессия жүрүм-турумга себеп болгон, телевизор аркылуу үгүттөлгөн мыкаачылык сценаларынын таасир берүү мыханизмаларынын анализи болуп саналат.

Бул эмгекте айтылуу проблемалар менен байланыштуу корпаративдик жана контент – анализ жүргүзүлдү жана Ысссык-Ата району Кен-Булун айылында жашаган өспүрүмдөрдүн конкреттүү социалдык изилдөөсү жүргүзүлдү.

Изилдөөнүн жыйынтыгында төмөнкү жыйынтыктарга ээ болдук: 1. Өспүрүмдөр чыны менен телевизордун алдында көп убакыт өткөзүшөт; 2. Мыкаачылык жана порнографиялык сценаларын камтыган берүүлөрдү көп көрсөткөн кечки саattары балдарына телевизор көрүүгө уруксат берген ата-энелер балдарын көзөмөлдөшпөйт; 3. Өспүрүмдөрдүн көпчүлүгү зордук-зомбулук сценаларын көргөндө кандайдыр бир негативдүү сезимдерди сезбейт, натыйжада, аларда кайрымсыздык жана боорукерсиздик сезимдеринин өнүгүшү жөнүндө чечим чыгарууга мүмкүндүк берүүдө.

Бул эмгектин актуалдуулугу биринчилерден болуп коммуникация илимдеринде конкреттү маалыматты берүү маселеси телевидение субьектиси тарабындан, мыкаачалык сценаларын камтыган маалыматтын конкреттүү обьект, бул эмгекkte өспүрүмдүн кабыл алуу процессинин каралышы. Ласуэллдин теориясына ылайык, коммуникация, маалымат ээси тарабынан кабардын жөнөтүлүшү, жөнөтүү процесси жана реципиент тарабынан бул маалыматты алуу процесси бул эмгекте конкреттештирилген. Муну менен бирге бул процесс глобалдуу коммуникациянын бир бөлүгү катары каралат, бул процессте өспүрүм, ата-энеси, курбулары, көчө, мугалимдер, классташтардан келген ар түркүн маалыматтар менен өз ара карым катнашта. Бул коммуникация процессинин сапаты кандай, ал өспүрүмдүн психологиясына кандай из калтырат, анын келечектеги коммуникативдик чөйрөсү кандай ж.б. – кылдаттык менен изилдөөнү талап кылган маселелер.

Негизги сөздөр: Коммуникация; Телевидение; Идеология; Мыкаачылык; Өспүрүм; .

ÖZ

Yazar : Baktıgul Abaskan Kızı
Üniversite :Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
:Sosyal Bilimler Enstitüsü
Bılım Dalı :İletişim Bilimleri Anabilim Dalı

Tezin niteliği :Yüksek Lisans
Sayfa sayısı : xxiii + 134
Mezuniyet tarıhı : 10.06.2010
Tez Danısmanı :Prof. Dr. Ümut Asanova

TELEVIZYONDAKI ŞIDDET SUNUMLARININ LISE ÖĞRENCILERI ÜZERINDEKI ETKISI

Bu çalışma insanlar arasındaki ilişkilerde, sokakta, ailede v.s. ortaya çıkan belirli toplumsal ilişkilerin ürünü, toplumsal bir olgu olarak şiddet sorununu ele almaktadır. Çalışmada ayrıca şiddete neden olan mekanizmaları açıklanmaya çalışıldı. Şiddetin ortaya çıkmasında ayrıca televizyondan yayınlanan şiddet unsurlarını içeren yayınların oldukça etkili olduğu belirlenmektedir. Ne yazık ki, hiçbir toplum cinayet, katliam, yıkım gibi olaylardan uzak değil. Şiddet hem ülke çapında hem de kişisel günlük yaşamda yer almaktadır. Hatta çocukluk dünyası ondan serbest değil. Çocuklar arasında saldırganlığın açık formlarından kim sorumlu? Toplum, eğitim sistemi, anne-baba, arkadaşlar veya medya?

Özellikle, toplumsallaşma sürecinin giderek etkili aracı olarak televizyon üzerinde çok duruldu. Çünkü özellikle, gençler bu etkiye tabi tutuluyorlar.

Araştırma nesnesi olarak hayat koşulları ile aile, okul eğitimi, sokakta ve toplumda hakim iklim v.s. ile birlikte muazzam yaratıcı ve yıkıcı etkisini gösteren ev televizyonunun (home video) gençlerin toplumsallaşma sürecine olan etkisidir.

İncelemenin konusu televizyondan yayınlanan şiddet görüntülerinin lise öğrencileri üzerindeki etkisidir.

Araştırmanın amacı, giderek şiddet, saldırganlık ve patlayıcı davranışlara neden olan şiddet görüntülerinin etki mekanizmalarının analizidir.

Bu çalışmanın kapsamında, bahsedilen konular ile ilgili karşılaştırmalı ve içerik analizi, bir de Issık-Ata bölgesinin Ken-Bulun köyünde yaşayan lise öğrencileri ile sosyolojik çalışma yapıldı.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre: 1. Lise öğrencileri, gerçekten çoğu zamanını televizyonun önünde harcamaktadır; 2. Şiddet ve porno unsurları içeren yayınların daha çok yayınlandığı geç saatlerde çocuklarına televizyon seyretmeye izin veren anne-babalar tarafından kontrol yoktur; 3. Lise öğrencilerin çoğunluğu şiddet sahneleri izlerken herhangi bir olumsuz

duygu hissetmiyorlar, böylece onlarda ilgisizlik ve sertlik duygularının geliştiği konusunda sonuçları söyleyebiliriz;

Bu çalıçmanın yeniliği, ilk kez iletişim alanında televizyon gibi subjeden şiddet unsurlarını içeren bilginin gönderilmesi ve bu biliginin belirli nesne, bu durumda, genç tarafindan kabul edilmesi konusunun ele alınmasıdır.

Laswell'in modeline göre iletişim bir mesajın iletici tarafindan iletme süreci ve alıcı tarafindan bu iletiyi alması, bu çalışmalarda sunulmuştur. Ayrıca bu süreç sadece global iletişim süreçinin parçası olarak ele alınmaktadır, bu süreçte genç anne-baba, sınıf arkadaşları, dostlar, sokaklar, komşular, öğretmen v.b. tarafindan verilen çeşitli mesajlar ile ilişki içerisindedir. Bu iletişimin kalitesi nasıl, gençlerin psikolojisini nasıl etkilemektedir, uzun vadede nasıl bir değişikleri gösterecektir v.s. gibi sorular dikkatli bir değerlendirme gerektiren konulardır.

Anahtar Kelimeler: İletişim; Televizyon; İdeoloji; Şiddet; Lise öğrencileri;.

АБСТРАКТ

Исполнила :Бактыгул Абаскан Кызы
Университет :Кыргызско-турецкий университет манас
:Институт социальных наук
Направление :Коммуникационные науки
Диссертация :Магистерская диссертация
Количество страниц :xxiii + 134
Дата окончания : 10.06.2010
Научный руководитель: Проф. док. Умут Асанова

Влияние сцен жестокости, демонстрируемых по телевидению, на подростков

Данное диссертационное исследование посвящено анализу проблемы жестокости как социального феномена, как продукта определенных общественных отношений, имеющих свое проявление в семье, на улице, в отношениях между людьми и т.д. Исследование направлено на выявление механизмов, обусловливающих жестокость. В рамках данного исследования, к сильнейшим механизмам порождения жестокости относится сцены жестокости, демонстрируемые по домашнему телевидению. Подчеркнуто, что, к сожалению, ни одно общество не свободно от таких явлений как убийство, избиение и разрушение. Насилие имеет место как в масштабах целой страны, так и в рамках личной повседневной жизни. Даже мир детства не свободен от нее. Кто же виноват в явных проявлениях агрессии в детской среде? Общество, система воспитания, родители, друзья или средства массовой информации?

Большое внимание уделено рассмотрению средств массовой информации, в частности, домашнего телевидения, становящегося все более эффективным средством социализации личности. Потому что, именно подростки подвергаются негативному воздействию домашнего телевидения.

Объектом исследования выступает процесс социализации подростков, в котором, наряду с условиями жизни и воспитания в семье, школе, наряду с климатом, царящим в обществе, на улице, и т.д., огромное созидательное или разрушительное влияние оказывают средства массовой коммуникации, как – то: домашнее телевидение.

Предметом данного исследования выступает воздействие сцен жестокости, демонстриумых через телевидение, на сознание подростков.

Целью исследования выступает анализ механизмов влияния сцен жестокости, пропагандируемых по домашнему телевидению, на сознание подростков, порождая в них постепенно также жестокость, агрессию, взрывоопасное поведение.

В рамках данного исследования, был проведён компаративный, а также контент – анализ существующей литературы по названным проблемам, осуществлено конкретное социологическое исследование подростков, живущих в селе Кен-Булун Иссык-Атинского района.

По полученным результатам социологического исследования, сделаны следующие выводы: 1. Подростки, действительно, проводят большую часть своего времени перед телевизором; 2. Отсутствует контроль со стороны родителей, позволяющих своим детям сидеть перед телевизором поздней ночью, когда демонстрируются, в подавляющем большинстве, порнофильмы с элементами жестокости и боевики; 3. Подавляющее большинство подростков не испытывают каких-либо отрицательных эмоций при сценах жестокости, тем самым позволяя нам делать выводы о развитии в них чувств равнодушия и черствости.

Новизна работы заключена в том, что впервые в коммуникационной науке рассматривается конкретный вопрос о посыле информации со стороны таких средств как телевидение, информации, содержащей сцены жестокости и способа приема данной информации конкретным объектом, в данном случае, подростком. Теория Ласуэлла о том, что коммуникация есть процесс отправления сообщения со стороны информатора, сам процесс передачи и момент приема данного сообщения реципиентом, на наш взгляд, конкретизирован в представленной к защите работе. Более того, данный процесс рассматривается как лишь часть глобальной коммуникационной связи, в котором подросток находится во взаимосвязи с целым миром разного рода сообщений со стороны родителей, друзей, улицы, соседей, школы, учителей, одноклассников и т.д. Каково качество данной коммуникации, какой отпечаток она накладывает на психологию подростка, каково будет его будущее коммуникационное пространство и т.д. – вот, в перспективе, те вопросы, которые требуют своего тщательного изучения.

Ключевые слова: Коммуникация; Телевидение; Идеология; Жестокость; Подросток; .

ABSTRACT

Executed by :Baktygul abaskan kyzy
University :Kyrgyzstan-turkey manas university
Institute of Social Sciences
Department :Department of communication sciences
Thesis :Master Thesis
Page : xxiii +134
Graduation date :10.06.2010
Thesis advisor :Professor Umut Asanova

THE IMPACT OF VIOLENCE SCENES, DEMONSTRATED BY TV UPON TEENAGERS

This dissertation is dedicated to the violence problems analyzing as a social phenomena, the product of social relations which are displaying in family, outdoors, behaviors of people etc. The research is head on the mechanisms servicing violence. To the strongest mechanisms of arising violence the author ranks violence scenes, demonstrating on TV at home. In this dissertation was emphasized that public can't exist without murder, beating and destruction. Beating occurs as in country scale as in private life. Even the children's world is not free from it. The author is asking about who is guilty on aggression in the children's world. Society, upbringing system, friends or mass media?

The attention is concentrated on mass media, especially on TV, becoming more effective means on individual socializing. According to the author teenagers expose to this influence more than others.

The object of this research is the process of teenagers' socialization within family, school, social and street climate, also in the creative and destructive impact of mass media, especially TV set.

The subject of this dissertation is impact of violence scenes displaying via television to the consciousness of teenagers.

The goal of this research is analyze of impact mechanisms of violence scenes, propagandizing on home TV to the consciousness of teenagers, creating progressive violence, aggression and explosive behavior.

Author accomplished comparative and content analysis upon existing literature. Also carried out social research among teenagers who live in Ken – Bulun village Ysyk-Ata region.

Author resumed following results according to the social research:

1. Teenagers spend more part of their time facing the TV indeed.
2. Lacking of the control by parents, who allow children watch TV in the nights, when displaying porno movies included with violence and battles.

3. More of teenagers don’t feel any negative emotions in the time of violence scenes. It means they have get developing feelings like indifferent and callousness.

For the first time in communication sciences examining concrete question on information containing violence scenes sent by television and accepting such kind of information by recipient, in case teenager. The novelty of this research includes in it.

Lasswell’s theory about communication in which massages sending from actor to receiver according to the author concreted in this dissertation. Moreover this process examined as part of global communicational relation in which teenagers connected with whole world of massages sending by parents, school, teachers, neighbors, classmates etc. What is the quality of communication, what is the impact of it to the psychology of teenagers, what is the future of in communication space? Those are questions which are demanded to research. .

Key words: Communication; Television; Ideology; Violence; Teenager;